

БЕРТОЛТ БРЕХТ

БАРБАРА

Превод от немски: Боряна Вълчева, 1983

chitanka.info

Дълго мислих как да озаглавя този разказ. Накрая реших да го нарека „Барбара“. Съгласен съм, че самата Барбара се появява единствено в началото и през цялата история е представена в доста лоша светлина, но разказът може да се нарича само „Барбара“.

Едмунд, наречен Еди, тежък двеста фунта и меланхолик, много сгрещи, когато вечерта в девет часа ме заведе на „Литценбургерщрасе“ 53 у Барбара само защото бяхме изпили заедно няколко коктейла „Курфюрстендам“ и неговият крайслер стоеше пред бара. А той сигурно знаеше, че Барбара има „много важен разговор с един кабаретен директор“.

Позвънихме, влязохме, свалихме палтата си, видяхме Барбара да пристъпва разярена към нас и я чухме да крещи:

— Ще ме побъркаш с идиотската си ревност!

След това се затръшна една врата и ние се видяхме отново долу пред крайслера на Еди. Не усетихме как седнахме.

Еди караше с много голяма скорост. Мина като вихър между два разминаващи се трамвая, после под брадичката на една възрастна дама, покрай един полицай и пое с пълна газ по моста над Халензее.

И през цялото време непрестанно говореше. Приличаше ми съвсем на лоена топка с малко черно бомбе вместо глава, по средата бе малкият черен лост за скоростите, а между лоста и бомбето, всичко потънало в тлъстина, бе доста голямото кормило. И всичко това се носеше с чудовищна и все по-увеличаваща се скорост към гората.

На всичко отгоре, както вече споменах, лоената топка говореше.

— Виждаш ли — приказваше тя, — това бе нищо. Дребна неучтивост, породена от силно раздразнение. Но знаеш ли, тъкмо в тези дреболии е работата, откровено казано. До гуша ми дойде. Какво значи ревност? Ако съществува човек, който да не изпитва ревност, който изобщо не познава това чувство и никога не го е познавал, това съм аз. Разбира се, не си падам по кабаретни директори, ще е прекалено да се иска това от мен. Разбира се, нейно право е да приема подобен хубостник вечерта в девет часа, и то по нощница, и ако някой уважава до крайност права от всякакъв род, това съм аз. Но то е просто лекомислие от страна на Барбара. Това искам да кажа, нищо друго. Ревност! Не мога да ти кажа как побеснявам, когато видя такъв един подплатен мъжки балтон в гардероба на Барбара. Разбира се, въпросът не е в палтото. И аз не знам в какво е, но изпитвам инстинктивно

отвращение от палта с кожена подплата. Собственият ми балтон, дето го нося, ми е противен. Но отдавна съм престанал да изразявам собственото си мнение. Искам да ти кажа, че с това всичко свърши. Край!

Така говореше Еди, когато бяхме на моста над Халензее. В Груневалд той още не беше млъкнал. Беше тъмна нощ, с отвратителна мъгла, и бих предпочел да съм си в къщи. Но Еди имаше да ми каже още много неща.

Очевидно възнамеряваше да ме запознае с възгледите си за живота. Каза ми всичко, което мислеше за света. Каза ми го неразкрасено, и при това караше, с деветдесет километра в час по път, който впрочем съществуваше само във въображението му. Беше лош философ и отличен автомобилист, но шофирането му бе много по-опасно от философията му. Каза, че изобщо хората били погрешно конструирани, просто дефектни машини, от тия, дето някои фирми, които си пестят времето, пускат на пазара, без да ги изпробват, като покриват своя боклук с красива алуминиева каросерия.

Но аз гледах бясно стрелкащите се край нас борове и просто имах чувството, че скоростта е прекалено висока.

Еди даде още малко газ, за да увеличи скоростта, и ми разказа какво мисли за жените. Когато достигна сто километра в час, той смяташе жените за такъв боклук, че се питаше защо всъщност ги поставят над другите домашни животни, които са далеч по-благонадеждни. Били прекалено леки, същински рабицови стени! Той буквално се вкопчи в израза „рабицови стени“ по адрес на жените. Прocéди го още веднъж през зъби и добави, че просто поради неустойчивостта им трябвало да бъдат забранени от пожарната охрана, и така достигна застрашителната скорост от сто и десет километра в час.

При тази бързина (сто и десет километра в час!) не можех да проверя аргументите на Еди срещу жените, но затова пък борове, които профучаваха край нас, ми изглеждаха изключително солидни и крайно устойчиви.

Страшното бе това, че мировата скръб на Еди разполагаше с крак, който натискаше педала на газта. Тъй като кракът не можеше да се премахне, трябваше поне да се опитам да сторя нещо против мировата скръб.

И тъй, посред нощ, на едно неосветено шосе между Ванзее и Потсдам, Груневалд и т.н., започнах пред една обезумяла лоена топка да обяснявам предимствата на нашата планета. И понеже при такива обстоятелства не можех да се впускам в подробности, просто заявих на Еди, че всичко е относително, макар и да виждах добре, че нашата скорост е без съмнение абсолютна. Ние в никакъв случай не се движехме „сравнително“ бързо към смъртта си. Когато заговорих на тема „след дъжда изгрява слънце“, тъкмо летяхме по един горист склон, а когато най-сетне се задрусахме като в каруца по една поляна, моята лекция за „добрите страни на жените“ можеше да упражни вече съвсем слабо въздействие. Долу Еди започна отново да вижда пътя и успя да докара колата до скоростта, съответстваща на разочарованието му.

Бях напълно изтощен. Предвиждах, че призори ние ще лежим край някой засега все още здрав километричен камък, ние, това ще рече една бивша кола, един бивш умопобъркан и бившата жертва на умопобъркания. Бях ужасно озлобен.

Пътувахме известно време, поне половин час, в мрачно мълчание, но в никакъв случай с намалена скорост. След това Еди отново се запуска по един чакълест склон и аз рекох късо и грубо:

— Караш идиотски!

Тези думи, които изрекох сериозно, оказаха силно въздействие върху Еди. Той беше известен като отличен шофьор. Това бе единственото, което умееше.

От безформеното му тяло излезе сподавен звук. Като стон на мастодонт, на когото са казали, че няма сили да изтръгне стрък трева.

Сега Еди закара със сто и двадесет километра в час.

Бяхме тъкмо в участък с много завой. Той влизаше във всеки завой с пълна газ. Беше слабо осветено, само в селата се мяркаха самотни светлини от оборите и тем подобни. При една от тях видях в мъждукация блясък физиономията на Еди — върху детското му лице бе изписана тънка, презрителна усмивка, то вече не беше от този свят.

Но посред една гора, черна като пъкъла, моторът запрескача.

Тогава Еди даде газ.

Колата намали скоростта си.

Еди натисна съединителя и отново даде газ.

Колата спря.

Нямаше повече бензин.

Еди слезе и се втренчи в резервоара, провери бидона, разклати го и, сломен, седна на стъпалото. Бяхме в гора без начало и без край, сигурно неотбелязана на картата. Сигурно се намираше далеч на изток, защото беше студено като в ледена пещера.

И с това всъщност свършва моят разказ. Мога само да добавя, че на разсъмване жителите на едно отдалечено селце видяха двама мъже, които бутаха един крайслер, при което единият, слабият, казваше на другия всичко, каквото мислеше за него, та прибавяше и отгоре, а другият, смачкана лоена топка без никаква форма, сумтеше и от време на време се усмихваше.

Но това бе детска и весела усмивка.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.